

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การออกระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติ

สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๔/๐๖/๙๖๗ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ซึ่งประกอบด้วย ๑. นายธีระ พัทธกิจประเวช (รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข) เป็นประธานกรรมการ ๒. นายสุรศักดิ์ ตริรัตน์ตระกูล (สำนักงานอัยการสูงสุด) และ ๓. นายเกียรติศักดิ์ จิรโสติดิกุล (ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ) เป็นกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาการกระทำที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๑ ในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค ในกรณีที่เป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และคณะกรรมการเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษจำคุกให้เปรียบเทียบปรับ

๒. คณะกรรมการอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ทำการเปรียบเทียบปรับแทนตามที่เห็นสมควรได้ สำหรับคดีที่มีโทษปรับสถานเดียว

๓. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบคดีเสนอต่อคณะกรรมการสถานพยาบาลให้ความเห็นชอบ

ต่อมา คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีได้ร่วมกันพิจารณาร่างระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบปรับทั้งในแง่กฎหมายและถ้อยคำพร้อมกับรับรองร่างระเบียบดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงจัดส่งร่างระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบปรับ และขอหารือปัญหาข้อกฎหมายว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีจะออกระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบปรับ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติแก่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคจะกระทำหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้วมี

ความเห็น ว่า มาตรา ๗๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี อำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี และกระบวนการเปรียบเทียบคดี เป็นหลักการไว้ว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ในบรรดาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี กล่าวคือ ถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ก็จะสามารถเปรียบเทียบโทษเพื่อให้ผู้ต้องหาเสียค่าปรับนั้นได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีสามารถมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ทำการเปรียบเทียบปรับแทนสำหรับคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวตามที่เห็นสมควรก็ได้ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) เห็นว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีทั้งในส่วนของกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคถูกแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีทั้งสิ้น จึงถือได้ว่าคณะกรรมการดังกล่าวมีฐานะที่เท่ากัน รวมทั้งยังมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันด้วย ประกอบกับมาตราดังกล่าวมิได้บัญญัติให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครมีอำนาจอกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบปรับเพื่อให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในส่วนจังหวัดปฏิบัติตามแต่ประการใด ดังนั้น การที่ร่างระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบปรับนี้ได้เป็นระเบียบที่ใช้บังคับภายในขององค์กรเป็นการเฉพาะ แต่ได้ใช้บังคับเป็นระเบียบกลาง จึงเห็นว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครไม่มีอำนาจอกระเบียบดังกล่าวได้

ฉะนั้น กรณีตามข้อหาหรือ การที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี (ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๕/๒๕๔๔) ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นมาโดยประกอบด้วยรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการนั้น ได้ยกร่างระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปรียบเทียบปรับขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในส่วนภูมิภาคได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า

^๑ มาตรา ๗๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม โดยให้ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายอย่างน้อยหนึ่งคน

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ในการนี้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ทำการเปรียบเทียบปรับแทนสำหรับคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวตามที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อผู้ต้องหาได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดที่มีอัตราโทษตามวรรคสอง และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ

ขณะนี้ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีประจำจังหวัดในจังหวัดต่าง ๆ แล้ว ๔๐ จังหวัด^๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) จึงเห็นว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามข้อหาหรือนี้อาจไม่สามารถออกระเบียบคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติแก่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เพื่อให้แนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีประจำจังหวัดต่าง ๆ สามารถถือปฏิบัติภายใต้บังคับระเบียบฉบับเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมาย^๓ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวง ก็สามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อออกเป็นระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๔

^๒ คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๘๙๕/๒๕๕๑ เรื่อง มอบอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในจังหวัด

^๓ มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกิน อัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นตลอดจนออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

^๔ มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ กระทรวงหนึ่งที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และกำหนดนโยบายของกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวง และจะให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมาย

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมแต่ไม่ได้สังกัดกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปฏิบัติราชการแทนก็ได้